

## II

*(Retsakter hvis offentliggørelse ikke er obligatorisk)*

## KOMMISSIONEN

## KOMMISSIONENS HENSTILLING

af 19. oktober 1994

om de retlige aspekter af elektronisk dataudveksling

(Tekst af betydning for EØS)

(94/820/EF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE  
FÆLLESSKABER —

virksomheders konkurrenceevne inden for såvel produktion som tjenesteydelser ;

som henviser til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, og

for at fremme udviklingen og brugen af EDI inden for EF og mellem EF og tredjelande kræves der øget viden blandt de erhvervsdrivende om de retlige konsekvenser af at gennemføre transaktioner ved hjælp af EDI ;

som tager følgende i betragtning :

I medfør af Rådets afgørelse 91/385/EØF <sup>(1)</sup> iværksættes den anden fase af TEDIS-programmet (Trade Electronic Data Interchange System), og artikel 3 i afgørelsen omfatter de retlige aspekter af elektronisk dataudveksling (EDI) ; bilag 1 til afgørelsen omhandler bl.a. færdiggørelse af udkastet til en europæisk standardkontrakt for EDI ;

Rådet har i 1989 godkendt en række aftaler om EFTA-landenes deltagelse, dvs. Finland, Island, Norge, Schweiz, Sverige og Østrig <sup>(2)</sup> ;

ved at lette udvekslingen af data mellem brugerne kan EDI i stigende grad bidrage til at styrke de europæiske

det arbejde, der allerede er iværksat på området elektronisk dataudveksling i løbet af den første fase af TEDIS-programmet (1988-1989), jf. Rådets afgørelse 87/499/EØF <sup>(3)</sup>, hat ført til udarbejdelsen af et udkast til EDI-standardkontrakt ;

en EDI-standardkontrakt vil bidrage til at fremme EDI ved at tilbyde brugerne en fleksibel og konkret fremgangsmåde i de retlige spørgsmål, der opstår i forbindelse med brugen af EDI, og ved at tilskynde til samarbejde mellem brugerne om udveksling af EDI-meddelelser ;

brugen af EF's EDI-standardkontrakt vil styrke retsgrundlaget ved at give en ensartet fremgangsmåde i retlige spørgsmål ; retssikkerheden for handelspartnere øges, og usikkerheden i forbindelse med brugen af EDI reduceres ; dobbeltarbejde undgås, i og med at virksomhederne, specielt små og mellemstore virksomheder, ikke behøver at udarbejde hver sin udvekslingsaftale ;

<sup>(1)</sup> EFT nr. L 208 af 30. 7. 1991, s. 66.

<sup>(2)</sup> Rådets afgørelse 89/689/EØF, 89/690/EØF, 89/691/EØF, 89/692/EØF, 89/693/EØF og 89/694/EØF (EFT nr. L 400 af 30. 12. 1989, s. 1, 6, 11, 16, 21 og 26).

<sup>(3)</sup> EFT nr. L 285 af 8. 10. 1987, s. 35.

EF's EDI-standardkontrakt indeholder bestemmelser, der skal suppleres med tekniske specifikationer i form af et teknisk bilag, som fastlægges i overensstemmelse med brugernes særlige behov;

EF's EDI-standardkontrakt tager sigte på at sikre en tilstrækkelig beskyttelse af fortrolige og personlige oplysninger, navnlig i lyset af forslaget til et rådsdirektiv om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger<sup>(1)</sup>;

EF's EDI-standardkontrakt støtter internationale og europæiske standarder;

behovet for standardiserede udvekslingsaftaler anerkendes af andre internationale organisationer, der er involveret i fremme af EDI, herunder De Forenede Nationers Økonomiske Kommission for Europa (UN/ECE), gennem arbejdsprogrammet for retlige spørgsmål, der er opstillet for arbejdsgruppen til fremme af internationale handelsprocedurer, samt De Forenede Nationers Kommission for International Handelsret (UNCITRAL);

en ensartet europæisk fremgangsmåde i EDI-spørgsmål vil give virksomheder i medlemsstaterne øget styrke i forhandlingerne i forbindelse med handel med tredjelande ved hjælp af EDI;

Kommissionen vil fortsat følge udviklingen på dette område og vil om nødvendigt tage skridt til at ajourføre, revidere og fuldstændiggøre EF's EDI-standardkontrakt,

#### HENSTILLER

1. at erhvervsdrivende og organisationer, der gennemfører deres handelsaktiviteter via EDI, benytter EF's EDI-standardkontrakt, jf. bilagene, og
2. at medlemsstaterne fremmer brugen af EF's EDI-standardkontrakt og stiller de bedst egnede midler til rådighed til dette formål.

Udfærdiget i Bruxelles, den 19. oktober 1994.

*På Kommissionens vegne*

Martin BANGEMANN

*Medlem af Kommissionen*

---

<sup>(1)</sup> KOM (92) 422 endelig udg. - SYN 287.

*BILAG 1***EF's EDI-STANDARDKONTRAKT****RETLIGE BESTEMMELSER****INDHOLD**

|            | Side                                                                                   |
|------------|----------------------------------------------------------------------------------------|
| Artikel 1  | Formål og anvendelsesområde ..... 100                                                  |
| Artikel 2  | Definitioner ..... 100                                                                 |
| Artikel 3  | Kontraktgyldighed og -indgåelse ..... 101                                              |
| Artikel 4  | EDI-meddelelsers anvendelighed som bevismateriale ..... 101                            |
| Artikel 5  | Behandling og kvittering for modtagelse af EDI-meddelelser ..... 101                   |
| Artikel 6  | Beskyttelse af EDI-meddelelser ..... 102                                               |
| Artikel 7  | Personoplysningers fortrolighed og beskyttelse ..... 102                               |
| Artikel 8  | Registrering og opbevaring af EDI-meddelelser ..... 102                                |
| Artikel 9  | Driftsmæssige forudsætninger for EDI ..... 103                                         |
| Artikel 10 | Tekniske specifikationer og krav ..... 103                                             |
| Artikel 11 | Ansvar ..... 103                                                                       |
| Artikel 12 | Bilægelse af tvister ..... 104                                                         |
| Artikel 13 | Lovvalg ..... 104                                                                      |
| Artikel 14 | Ikrafttræden, ændringer, ophævelse og bestemmelsernes indbyrdes uafhængighed ..... 104 |

**EF's EDI-STANDARDKONTRAKT****RETLIGE BESTEMMELSER**

Denne kontrakt om elektronisk dataudveksling (EDI) indgås af og mellem

.....  
og  
.....

i det følgende benævnt »parterne«.

**Artikel 1**      **Formål og anvendelsesområde**

- 1.1. EF's EDI-standardkontrakt, i det følgende benævnt »kontrakten«, indeholder de bestemmelser, der gælder for parternes gennemførelse af transaktioner ved hjælp af elektronisk dataudveksling (EDI).
- 1.2. Kontrakten består af nedenstående bestemmelser suppleret med et teknisk bilag.
- 1.3. Medmindre parterne aftaler andet, gælder kontraktens bestemmelser ikke for kontraktmæssige forpligtelser, der hidrører fra selve de transaktioner, der udføres ved hjælp af EDI.

**Artikel 2**      **Definitioner**

- 2.1. I denne kontrakt forstås ved :
- 2.2. EDI :  
Elektronisk dataudveksling (Electronic Data Interchange), dvs. elektronisk transmission fra computer til computer af handelsmæssige og administrative data, der er struktureret i overensstemmelse med en aftalt meddelelsesstandard.
- 2.3. EDI-meddelelse :  
Et sæt segmenter, der er struktureret i overensstemmelse med en aftalt standard, opstillet i edb-læsbart format, og som kan gøres til genstand for automatisk og utvetydig behandling.

**2.4. UN/EDIFACT :**

De Forenede Nationers regler for elektronisk dataudveksling til brug inden for administration, handel og transport, fastlagt af UN/ECE<sup>(1)</sup>; reglerne består af et sæt internationalt anerkendte standarder, fortegnelser og retningslinjer for elektronisk udveksling af strukturerede data, herunder udveksling mellem indbyrdes uafhængige elektroniske informations-systemer af data vedrørende handel med varer og tjenesteydelser.

**2.5. Kvittering for modtagelse :**

Kvittering for modtagelse af en EDI-meddelelse er den procedure hvorved en modtager EDI-meddelelses syntaks og semantik kontrolleres, og modtageren sender en kvittering til afsenderen.

**Artikel 3 Kontraktgyldighed og -indgåelse**

3.1. Da parterne agter at binde sig juridisk ved denne kontrakt fraskriver de sig udtrykkeligt retten til at bestride gyldigheden af aftaler, der er indgået ved hjælp af EDI i overensstemmelse med kontraktbestemmelserne, blot med den begrundelse at der er benyttet EDI.

3.2. Parterne sikrer hver især, at indholdet af en EDI-meddelelse, der sendes eller modtages, ikke strider mod eventuelle bestemmelser i vedkommendes land, der kunne virke indskrænkende for indholdet af EDI-meddelelsen, og tager alle de fornødne skridt til straks at informere den anden part om en eventuel lovstridighed.

3.3. En kontrakt, der indgås ved hjælp af EDI, skal anses for at være indgået på det tidspunkt og det sted, hvor den EDI-meddelelse, der indeholder accepten af tilbuddet, når frem til tilbudsgiverens edb-system.

**Artikel 4 EDI-meddelelsers anvendelighed som bevismateriale**

For så vidt det er i overensstemmelse med gældende national lovgivning, erklærer parterne sig hermed indforstået med, at registre over EDI-meddelelser, der er ført i overensstemmelse med bestemmelserne i denne kontrakt, anvendes i retssager og udgør bevis for de kendsgerninger, de indeholder, medmindre der fremføres bevis for det modsatte.

**Artikel 5 Behandling og kvittering for modtagelse af EDI-meddelelser**

5.1. EDI-meddelelser behandles hurtigst muligt efter modtagelsen og under alle omstændigheder inden for de tidsfrister, der er fastlagt i det tekniske bilag.

5.2. Der kræves ikke nogen kvittering for modtagelse, medmindre der anmodes herom.

Krav om kvittering for modtagelse af EDI-meddelelser kan fastsættes i det tekniske bilag, eller afsenderen af en EDI-meddelelse kan udtrykkeligt anmode om kvittering for modtagelse.

5.3. Når der kræves en kvittering for modtagelse, skal modtageren sikre, at kvitteringen sendes inden for ... (en) arbejdsdag, efter at EDI-meddelelsen er modtaget, medmindre der er fastsat en anden tidsfrist i det tekniske bilag.

Ved en arbejdsdag forstås alle dage undtagen lørdag, søndag og dage, der er offentlige helligdage på det sted, hvortil en EDI-meddelelse sendes.

Modtageren af en EDI-meddelelse, som der skal kvitteres for, må ikke handle på grundlag af meddelelsen, før der er sendt en kvittering.

5.4. Hvis afsenderen ikke modtager en kvittering for modtagelse inden for den aftalte frist, er han — efter at have underrettet modtageren — berettiget til at betragte meddelelsen som uforbindende efter fristens udløb eller til at indlede en retableringsprocedure, som beskrevet i det tekniske bilag for at sikre, at han får en kvittering.

Hvis retableringsproceduren ikke giver resultat inden for den aftalte frist, vil EDI-meddelelsen endeligt blive betragtet som uforbindende at regne fra fristens udløb, når modtageren er underrettet herom.

(<sup>1</sup>) De Forenede Nationers Økonomiske Kommission for Europa.

**Artikel 6 Beskyttelse af EDI-meddelelser**

- 6.1. Parterne forpligter sig til at indføre og opretholde sikkerhedsprocedurer og -foranstaltninger til beskyttelse af EDI-meddelelser, således at uvedkommende ikke får adgang hertil, og at meddelelserne ikke ændres, forsinkes, ødelægges eller går tabt.
- 6.2. Sikkerhedsprocedurer og -foranstaltninger omfatter verificering af EDI-meddelelsers oprindelse og integritet, uafviselighed af afsendelse og modtagelse samt meddelelsernes fortrolighed.
- Samtlige EDI-meddelelser skal underkastes sikkerhedsprocedurer og -foranstaltninger til verificering af deres oprindelse og integritet med henblik på at identificere afsenderen og kontrollere, at meddelelserne er modtaget i deres helhed og ikke er ødelagt. Om nødvendigt kan der udtrykkeligt fastlægges yderligere sikkerhedsprocedurer og -foranstaltninger i det tekniske bilag.
- 6.3. Hvis gennemførelsen af sikkerhedsprocedurerne og -foranstaltningerne resulterer i, at en EDI-meddelelse afvises, eller at der konstateres en fejl heri, skal modtageren underrette afsenderen herom inden for en fastsat tidsfrist.
- Modtageren af en EDI-meddelelse, der er afvist, eller som indeholder en fejl, undlader at handle på grundlag af meddelelsen, indtil han har modtaget instruktioner fra afsenderen. Hvis en afvist eller fejlbehæftet meddelelse sendes på ny, skal det klart fremgå, at der er tale om en korrigeret meddelelse.

**Artikel 7 Personoplysningers fortrolighed og beskyttelse**

- 7.1. Parterne sikrer, at EDI-meddelelser, der indeholder oplysninger, som afsenderen har tilkendegivet er fortrolige, eller som parterne har aftalt skal betragtes som fortrolige, opbevares fortroligt, og at de ikke kommer til uvedkommendes kendskab eller anvendes til andre formål end dem, som parterne tilsigter.
- Hvor en videre transmission af sådanne fortrolige oplysninger er tilladt, er den underlagt samme grad af fortrolighed.
- 7.2. EDI-meddelelser, der består af alment tilgængelige oplysninger, betragtes ikke som indeholdende fortrolig information.
- 7.3. Parterne kan aftale, at der inden for lovens rammer i deres respektive lande skal anvendes specifikke beskyttelsesordninger for bestemte meddelelser, herunder særlige krypteringsmetoder.
- 7.4. Parterne aftaler, at de, når EDI-meddelelser indeholdende personoplysninger sendes eller modtages i lande uden lovgivning om databeskyttelse, og indtil der indføres relevante EF-bestemmelser, som minimum vil overholde bestemmelserne i Europa-Rådets konvention om beskyttelse af individet i forbindelse med automatisk behandling af personoplysninger<sup>(1)</sup>.

**Artikel 8 Registrering og opbevaring af EDI-meddelelser**

- 8.1. Parterne fører hver især et komplet kronologisk register over alle EDI-meddelelser, der udveksles mellem parterne i løbet af en handelstransaktion. Registreret skal opbevares uændret og sikkert i det tidsrum og efter de specifikationer, der er fastsat i lovgivningen i den pågældende parts land, og mindst i ... (tre) år efter transaktionens afslutning.
- 8.2. Medmindre andet er fastsat i den nationale lovgivning, skal meddelelserne opbevares af afsenderen i det format, hvori de afsendes, og af modtageren i det format, hvori de modtages.
- 8.3. Parterne skal sikre, at de elektroniske registre over EDI-meddelelser er umiddelbart tilgængelige, at de kan reproducere i en form, der er læsbar for mennesker, og at de om nødvendigt kan udskrives. Udstyr, der måtte være nødvendigt i denne sammenhæng, skal være til rådighed.

<sup>(1)</sup> Europa-Rådets konvention nr. 108 af 28. januar 1981.

**Artikel 9 Driftsmæssige forudsætninger for EDI**

- 9.1. Parterne forpligter sig til at etablere og vedligeholde et driftsmiljø til gennemførelse af elektronisk dataudveksling i overensstemmelse med bestemmelserne i denne kontrakt. Driftsmiljøet skal som minimum omfatte følgende :
- 9.2. Driftsudstyr
- Parterne tilvejebringer og vedligeholder det udstyr, den software og de tjenester, der er nødvendige for at sende, modtage, oversætte, registrere og opbevare EDI-meddelelser.
- 9.3. Kommunikationsmetode
- Parterne aftaler, hvilken kommunikationsmetode der skal anvendes, herunder hvilke telekommunikationsprotokoller der skal benyttes, og om nødvendigt hvilken tredjepart der vælges som leverandør af tjenesteydelser.
- 9.4. EDI-meddelelsesstandards
- Alle EDI-meddelelser skal transmitteres i overensstemmelse med UN/EDIFACT-standarderne, -anbefalingerne og -procedurerne<sup>(1)</sup>, således som godkendt af De Forenede Nationers Økonomiske Kommission for Europa (UN/ECE — WP 4), og med europæiske standarder.
- 9.5. Koder
- De dataelementkodelister, der henvises til i EDI-meddelelserne, skal være UN/EDIFACT-kodelister, internationale kodelister, der er offentliggjort som ISO-standarder, UN/ECE-kodelister eller andre officielle kodelister.
- Hvor sådanne kodelister ikke findes, skal der fortrinsvis benyttes kodelister, der er offentliggjort, som ajourføres, og som sikrer overensstemmelse med andre codesystemer.

**Artikel 10 Tekniske specifikationer og krav**

Det tekniske bilag skal omfatte de tekniske, organisatoriske og proceduremæssige specifikationer og krav, der skal være opfyldt, for at man kan benytte EDI i overensstemmelse med bestemmelserne i denne kontrakt. Der er som et minimum tale om følgende :

- driftsmæssige forudsætninger for EDI, som omhandlet i artikel 9, herunder driftsudstyr, kommunikationsmetode, EDI-meddelelsesstandards og koder
- behandling og kvittering for modtagelse af EDI-meddelelser
- beskyttelse af EDI-meddelelser
- registrering og opbevaring af EDI-meddelelser
- tidsfrister
- procedurer for prøvning og forsøg med henblik på at kontrollere, om de tekniske specifikationer og krav er tilstrækkelige.

**Artikel 11 Ansvar**

- 11.1. Ingen af parterne i denne kontrakt hæfter for særlige, direkte eller indirekte skader, der skyldes manglende overholdelse af forpligtelserne i henhold til denne kontrakt.
- 11.2. Ingen af parterne i denne kontrakt hæfter for tab eller skader, som den anden part har lidt, og som skyldes forsinket eller manglende overholdelse af kontraktens bestemmelser, hvis en sådan forsinkelse eller forsømmelse skyldes et forhold uden for vedkommendes kontrol, som man ikke med rimelighed kunne forvente taget i betragtning ved kontraktindgåelsen, og hvis følger ikke kunne undgås eller afbødes.

<sup>(1)</sup> UN/EDIFACT-syntaksregler ISO 9735 — EN 29735, UN/EDIFACT TDED ISO 7372 — EN 27372. UNTDID (United Nations Trade Data Interchange Directory — De Forenede Nationers fortegnelse over handelsdataudveksling) omfatter endvidere : UN/EDIFACT retningslinjer for udformning af meddelelser, retningslinjer for syntaksimplementering, dataelementfortegnelse, kodeliste, fortegnelse over sammensatte dataelementer, standardsegmentfortegnelse, UNSM-fortegnelse og UNCID.

- 11.3. Hvis en af parterne gør brug af en mellemmand til at udføre tjenesteydelser såsom transmission, registrering eller behandling af en EDI-meddelelse, hæfter vedkommende part for skader, der måtte opstå som direkte følge af mellemmandens handlinger, fejl eller forsømmelser i forbindelse med leveringen af de nævnte tjenesteydelser.
- 11.4. Hvis en af parterne kræver, at den anden part gør brug af en mellemmand til at udføre transmission, registrering eller behandling af en EDI-meddelelse, hæfter den part, der har stillet et sådant krav, for skader, der måtte opstå som direkte følge af mellemmandens handlinger, fejl eller forsømmelser i forbindelse med leveringen af de nævnte tjenesteydelser.

## Artikel 12 Bilæggelse af tvister

### Mulighed 1<sup>(1)</sup>

#### Voldgiftsklausul

Enhver tvist, der måtte opstå som følge af eller i forbindelse med denne kontrakt, herunder spørgsmål vedrørende kontraktens eksistens, gyldighed eller ophævelse, indbringes for og bilægges ved voldgift af en person (eller tre personer), der udpeges efter aftale mellem parterne, eller — hvis der ikke kan opnås enighed mellem parterne om udpegelsen — som udpeges af .....<sup>(2)</sup>, efter procedurereglerne for .....<sup>(3)</sup>.

### Mulighed 2<sup>(1)</sup>

#### Værnetingsklausul

Enhver tvist, der måtte opstå som følge af eller i forbindelse med denne kontrakt, indbringes for domstolene i .....<sup>(4)</sup>, som har enekompetence.

## Artikel 13 Lovvalg

Bortset fra eventuelle nationale forskrifter, der måtte gælde for parterne med hensyn til registrering og opbevaring af EDI-meddelelser samt personoplysningers fortrolighed og beskyttelse, er kontrakten undergivet lovgivningen i .....<sup>(4)</sup>.

## Artikel 14 Ikrafttræden, ændringer, ophævelse og bestemmelsernes indbyrdes uafhængighed

### 14.1. Ikrafttræden

Kontrakten træder i kraft med virkning fra den dato, hvorpå den underskrives af parterne.

### 14.2. Ændringer

Yderligere eller alternative bestemmelser til kontrakten, der måtte være nødvendige, og som parterne aftaler skriftligt, betragtes som en del af kontrakten fra det tidspunkt, hvor parterne har underskrevet dem.

### 14.3. Ophævelse

Hver af parterne kan opsige kontrakten med mindst ... (en) måneds varsel ved anbefalet brev eller på en anden af parterne aftalt måde. Opsigelsen har kun virkning for transaktioner, der finder sted efter denne dato.

Uanset af hvilken årsag en kontrakt bringes til ophør, består de for parterne gældende rettigheder og forpligtelser i henhold til artikel 4, 6, 7 og 8 fortsat.

### 14.4. Bestemmelsernes indbyrdes uafhængighed

Uanset om en af artiklerne eller en del af en artikel i nærværende kontrakt måtte blive kendt ugyldig, gælder alle øvrige bestemmelser fortsat fuldt ud.

<sup>(1)</sup> Parterne vælger mellem mulighed 1, voldgift, og mulighed 2, retssag.

<sup>(2)</sup> Udfyldes af parterne med navnet på den myndighed, der skal foretage udpegelsen.

<sup>(3)</sup> Udfyldes af parterne med deres valg af voldgiftsprocedure.

<sup>(4)</sup> Udfyldes af parterne med et landenavn.

## BILAG 2

## EF's EDI-STANDARDKONTRAKTBESTEMMELSER

## FORKLARINGER

## Indledning

Med EF's EDI-standardkontrakt får EDI-brugere et sæt bestemmelser, der udgør en model for en udvekslingsaftale. For at undgå sammenblanding med tekniske udvekslingsaftaler er den kaldt en »EDI-kontrakt«, et navn der samtidig afspejler dens genstand, som beskrevet i artikel 1.

EDI-standardkontrakten er hovedsagelig resultatet af en konsensusskabende proces på europæisk plan, og det er hensigten, at kontrakten skal dække europæiske virksomheders og organisationers behov. Under udarbejdelsen er der dog samtidig taget hensyn til den internationale udvikling på området.

For at kunne udgøre et passende retsgrundlag er EDI-standardkontrakten udarbejdet som en komplet kontrakt, der mellem erhvervsdrivende eller andre EDI-brugere regulerer forhold, der kræver en formel aftale. Som model giver den mulighed for tilpasning, hvor det måtte være nødvendigt<sup>(1)</sup>.

## I. Formålene med EDI-standardkontrakten

I forbindelse med brugen af EDI til handelstransaktioner eller andre formål med retlige følger opstår der en række retlige spørgsmål. Selv om disse spørgsmål ikke forhindrer, at man anvender EDI, skaber de dog retlig usikkerhed. En af de mest pragmatiske måder at gribe disse spørgsmål an på er så vidt muligt at løse dem ved hjælp af en kontrakt.

Formålet med EDI-standardkontrakten er at give EDI-brugerne et redskab, der opfylder behovet for et kontraktgrundlag, så brugerne ikke hver især behøver udarbejde deres egen kontrakt. Herved undgås en masse dobbeltarbejde.

Eksistensen af en sådan standard på europæisk plan giver også mulighed for at skabe større overensstemmelse mellem udvekslingsaftaler ud over de nationale grænser, og dermed kan der forventes en øget sikkerhed på området.

## II. Indholdet af EF's EDI-standardkontrakt

Kontrakten kan indgås i den form, hvori den foreligger. Det er et bilateralt dokument, som parterne blot kan udfylde og vedtage, som det er. Det kan også danne grundlag for en multilaterale aftale og indgås af en gruppe virksomheder, af en eller flere organisationer, af en kreds af brugere eller af en hvilken som helst brugergruppe.

**Artikel 1      Formål og anvendelsesområde****1.1.            EDI**

Formålet med EF's EDI-standardkontrakt, »kontrakten«, er som for de fleste udvekslingsaftaler at regulere EDI-forholdet mellem parterne og fastlægge de bestemmelser, der gælder for parterne, når de benytter EDI til deres transaktioner.

**1.2.            Bestemmelser og teknisk bilag**

EF's EDI-standardkontrakt indeholder de bestemmelser, der fastsættes for brugen af EDI. Nogle af bestemmelserne indeholder generelle henvisninger til tekniske spørgsmål, der kræver yderligere specificering og ofte behandles i såkaldte brugermanualer.

Kontraktbestemmelserne skal suppleres med et teknisk bilag, der omfatter de nødvendige tekniske specifikationer som fastlagt af parterne. Det overlades til EDI-brugerne, selv at udarbejde og aftale indholdet af det tekniske bilag i overensstemmelse med deres behov, men de grundlæggende krav i bestemmelserne skal overholdes.

<sup>(1)</sup> Det kan være nødvendigt at foretage ændringer i tilfælde, hvor der er uoverensstemmelser med en national lov, hvilket ikke på forhånd kan udelukkes helt.

Med den nuværende retstilstand på området bør bestemmelserne foreligge som et dokument, der er underskrevet af parterne, så det klart fremgår, at de agter at indgå en aftale. De efterfølgende rettigheder og pligter og de retlige følger af brugen af EDI mellem parterne afledes af denne kontrakt.

Kontrakten er udarbejdet som en modelkontrakt og kan tilpasses, så den opfylder parternes særlige behov. Bestemmelserne for ændring af kontraktbestemmelserne findes i artikel 14.

1.3. Selve transaktionerne

Det må understreges, at kontrakten kun regulerer EDI-forholdet mellem parterne og ikke selve de transaktioner, der udføres ved hjælp af EDI, medmindre parterne aftaler andet.

**Artikel 2 Definitioner**

2.1. I denne artikel gives definitioner på de almindelige grundlæggende begreber EDI, EDI-meddelelse, UN/EDIFACT og kvittering for modtagelse, som løbende benyttes i kontrakten.

Formålet er at sikre en entydig forståelse af disse begreber. Visse særlige begreber, der kun benyttes en enkelt gang, defineres i de pågældende artikler.

2.2. EDI

Der findes mange forskellige definitioner på EDI, og den definition, der er valgt her, er i al væsentlighed baseret på en definition, der er almindelig anvendt, og som der henvises til, navnlig af UN/EDIFACT-rapportørerne<sup>(1)</sup>. Definitionen fremhæver de grundlæggende kendetegn ved EDI.

Begrebet »aftalt meddelelsesstandard« omfatter bl.a. UN/EDIFACT-standarder, men kan også omfatte andre standarder efter aftale mellem parterne.

2.3. EDI-meddelelse

EDI er baseret på brugen af strukturerede og kodede meddelelser, hvis hovedkendetegn er, at de kan behandles af computere og transmitteres automatisk, og uden at der opstår tvetydighed. Denne definition fremhæver de grundlæggende træk, der kendetegner EDI i forhold til anden dataudveksling som f.eks. elektronisk post.

2.4. UN/EDIFACT

Den anførte definition er den, der er officielt vedtaget af FN's Økonomiske Kommission for Europa — arbejdsgruppen til fremme af internationale handelsprocedurer.

Således som anvendt i kontrakten omfatter EDI udveksling af meddelelser, der er struktureret efter UN/EDIFACT-standarder og -anbefalinger. UN/EDIFACT-standarder er europæiske og internationale og omfatter standarder, der er godkendt af standardiseringsorganer såsom CEN og ISO. De bør derfor anbefales, og dette under hensyntagen til den støtte, de ydes gennem TEDIS-programmet, der fungerer som sekretariat for EDIFACT-styrelsen for Vesteuropa, og i overensstemmelse med Europa-Kommissionens standardiseringspolitik.

2.5. Kvittering for modtagelse

Da der findes forskellige niveauer for kvittering for modtagelse af en EDI-meddelelse, er det nødvendigt at præcisere, hvilket niveau der er tale om her, for at undgå misforståelser. Af definitionen fremgår, hvilket niveau der gælder for kontrakten, jf. også artikel 5.

**Artikel 3 Kontraktgyldighed og -indgåelse**

3.1. og 3.2. Kontraktgyldighed

Formålet med stk. 3.1 er at understrege, at det er parternes hensigt at indgå gyldige og bindende kontrakter ved hjælp af EDI, samt at levere bevis for denne hensigt over for tredjeparter. Således erklærer parterne, at de ikke vil bestride gyldigheden af transaktioner, der gennemføres ved hjælp af EDI, blot med den begrundelse at der er benyttet EDI.

<sup>(1)</sup> Indføring i UN/EDIFACT, UN/EDIFACT-rapportørgruppen, april 1991.

Den lovgivning, der gælder for de overførte data, kan være forskellig fra land til land, og parterne er muligvis ikke vidende om, hvilke nationale lovmæssige begrænsninger der gælder for indholdet af en EDI-meddelelse. Det er rimeligt at sikre, at parterne bestræber sig omhyggeligt på at overholde de nationale bestemmelser, der gælder for indholdet af EDI-meddelelsen. Stk. 3.2 indeholder en bestemmelse til dette formål.

Hvis data i en modtagen EDI-meddelelse strider mod de nationale bestemmelser i modtagerens land, er det modtagerens pligt at underrette den anden part herom. Modtageren vil således muligvis kunne tage skridt til at undgå, at loven overtrædes.

Et eksempel på en situation, hvor en retlig bestemmelse kunne virke indskrænkende for indholdet af en meddelelse, er det tilfælde, hvor meddelelser sendes fra et land uden lovgivning om beskyttelse af personoplysninger til et land, hvor en sådan lovgivning findes.

### 3.3.

#### Kontraktindgåelse

Stk. 3.3 vedrører tidspunkt og sted for indgåelse af kontrakten. Fastlæggelsen heraf spiller en rolle i forbindelse med de retlige følger af kontrakten. Der er fastlagt regler for kontrakter, der indgås pr. post eller telefon, men der hersker stadig usikkerhed om, hvilke regler der gælder for kontrakter, der indgås via EDI. For at opnå større sikkerhed er der derfor indføjet en klar bestemmelse om, hvilken regel der gælder her.

For kontrakter, der indgås, uden at parterne befinder sig på samme sted, godkender flertallet af medlemsstaterne »modtagelsesreglen«, der går ud på, at kontrakten betragtes som indgået på det sted og det tidspunkt, hvor tilbudsgiveren modtager accepten af tilbuddet. Ifølge Wienerkonventionen om international transit af varer gælder denne regel for kontrakter, der indgås »på afstand«. Konklusionerne af en undersøgelse, der er gennemført under den første fase af TEDIS-programmet, underbygger det synspunkt, at denne regel er den mest hensigtsmæssige i forbindelse med EDI-kontrakter<sup>(1)</sup>, navnlig fordi man dermed i vidt omfang undgår risikoen for konflikt mellem lovgivningerne i forbindelse med brugen af EDI. Dette begrundes, at reglen anvendes i EDI-kontrakten.

I EF's EDI-standardkontrakt skal modtagelsesreglen forstås som den regel, hvorefter en EDI-meddelelse betragtes som modtaget på det tidspunkt og det sted, hvor meddelelsen når frem til tilbudsgiverens edb-system.

#### Artikel 4

#### EDI-meddelelsers anvendelighed som bevismateriale

EDI-meddelelsers anvendelighed som bevismateriale er et område, hvor der stadig hersker stor usikkerhed. Da bestemmelserne vedrørende bevisførelse i de fleste lande ikke er præceptive, navnlig ikke inden for handel, kan parterne indgå aftaler herom. Gennem aftaler reduceres usikkerheden.

Når transaktioner udføres ved hjælp af EDI som et alternativ til papir, indebærer det, at EDI-meddelelserne erstatter papridokumenter. Dermed må parterne kunne regne med, at EDI-meddelelserne udgør bevis for de kendsgerninger, de vedrører, f.eks. i tilfælde af tvister.

Inden for den gældende lovs rammer og forudsat at parterne har overholdt kontraktens bestemmelser, bør disse meddelelser kunne forelægges for domstolene som bevismateriale, ligesom de bør anerkendes som et middel til at bevise de kendsgerninger, de vedrører, medmindre der fremføres bevis for det modsatte.

Artikel 4 afspejler denne opfattelse. Nationale retlige krav kan imidlertid begrænse anvendelsen af denne bestemmelse.

#### Artikel 5

#### Behandling og kvittering for modtagelse af EDI-meddelelser

### 5.1.

#### Behandling af EDI-meddelelser

I denne artikel skal der ved »behandlings« forstås, at EDI-meddelelsen behandles af modtageren. Eftersom EDI medfører en større grad af automatisk behandling, er tidsfrister af største betydning.

<sup>(1)</sup> Formation of Contract by EDI, rapport udarbejdet af CRID for Europa-Kommissionen, 1991.

Parterne bør forpligte sig til at behandle de EDI-meddelelser, de modtager, inden for et fastsat tidsrum, der bør anføres i det tekniske bilag. Hvis parterne ikke aftaler nogen tidsfrist, bør de behandle meddelelserne hurtigst muligt efter modtagelsen.

En oversigt over de bestemmelser i kontrakten, der omfatter tidsfrister, som kan/skal fastsættes i det tekniske bilag eller ændres, er knyttet til dette dokument som bilag.

Denne bestemmelse er inkluderet i kontrakten ikke blot for at sikre handelsmæssig effektivitet og god forretningspraksis, men også for at fastlægge parternes kontraktmæssige rettigheder og forpligtelser i de tilfælde, hvor en meddelelse ikke når frem til modtageren, er forsinket eller fejlbehæftet, og en aftale dermed forhindres.

## 5.2. Kvittering for EDI-meddelelser

Begrebet kvittering for meddelelse misforstås ofte, særlig når det gælder selve indholdet af EDI-meddelelsen. Formålet med definitionen i artikel 2 er at præcisere, hvilket kvitteringsniveau der er tale om i denne kontrakt.

Der er forskellige niveauer for kvittering for modtagelse. En kvittering kan afsendes automatisk på kommunikationsnetniveau, når meddelelsen er gjort tilgængelig for modtageren, eller den kan sendes automatisk, når EDI-meddelelsen når frem til modtagerens edb-system, uden at meddelelsen verificeres, eller den kan sendes efter verificering. Endvidere kan kvittering for modtagelsen også omfatte accept af meddelelsens indhold eller bekræftelse af, at modtageren vil handle på grundlag af meddelelsens indhold.

Det niveau, der er valgt for EF's EDI-standardkontrakt, omfatter mere end blot bekræftelse af, at meddelelsen er modtaget. Det omfatter således verificering af meddelelsens semantik og syntaks samt et svar på den afsendte meddelelse med erklæring om, at meddelelsen er modtaget, og at den er semantisk og syntaktisk korrekt.

Parterne kan aftale, at der skal gælde et andet kvitteringsniveau, som svarer til deres behov. Dette niveau bør specificeres i det tekniske bilag.

Ifølge artikel 5 gælder det princip, at der ikke kræves nogen kvittering for modtagelse, medmindre der anmodes herom.

I det tekniske bilag kan der fastsættes bestemmelser, om, at alle EDI-meddelelser eller bestemte kategorier af meddelelser (dvs. alle »ordre«-meddelelser) automatisk skal kontrolleres, og at der skal kvitteres for modtagelsen. Som alternativ kan afsenderen af en meddelelse udtrykkeligt anmode om kvittering for modtagelse ved at inkludere det relevante segment herfor i meddelelsen. Der vil ikke være behov for kvittering for alle meddelelser, og det bør klart fremgå af det tekniske bilag, hvilke meddelelser der skal kvitteres for, og hvilke der ikke kræver nogen kvittering.

## 5.3. Tidsfrist for afsendelse af kvittering for modtagelse

EDI kendetegnes især ved øget pålidelighed som følge af reduktion af fejl, hurtigere og mere nøjagtig informationsformidling og øget automatisering i behandlingen af data. Kvittering for modtagelse gør EDI mere pålidelig og nøjagtig, og i denne forbindelse er tidsfrister af afgørende betydning.

Tidsfristen for afsendelse af kvittering er vigtig, fordi der ikke må handles på grundlag af en EDI-meddelelse, som der skal kvitteres for, og kontraktmæssige forpligtelser således ikke må opfyldes, før der er sendt en kvittering for modtagelse.

En arbejdsdag betragtes som en rimelig tidsfrist i EDI-sammenhæng. Ved »just-in-time«-leverancer eller andre former for prioritering kan der imidlertid være behov for en strammere tidsfrist, eller standardfristen kan være uhensigtsmæssig eller upraktisk, og der kan være behov for en længere frist. I så tilfælde kan parterne aftale og indføre en anden tidsfrist i kontrakten.

Selv om denne bestemmelse indeholder en definition på en arbejdsdag, kan parterne finde det nyttigt at præcisere, hvilke dage der er offentlige helligdage eller andre fridage, eller hvornår systemet vil være disponibelt.

Modtageren af en EDI-meddelelse, som der skal kvitteres for, er forpligtet til at sende en kvittering for modtagelse og til ikke at handle på grundlag af meddelelsen, før der er sendt en kvittering.

**5.4. Manglende kvittering for modtagelse**

Hvis afsenderen anmoder om kvittering for en meddelelse og ikke modtager en sådan inden for den fastsatte tidsfrist, må han kunne gå ud fra, at der har været et problem med meddelelsen, eller at modtageren ikke ønsker at behandle den eller ikke kan. Han bør i så tilfælde kunne betragte meddelelsen som uforbindende, forudsat at han underretter modtageren herom. Sidstnævnte krav er vigtigt i en situation, hvor der har været et problem med transmissionen af kvitteringen. Også her er tidsfrister af afgørende betydning.

Som et alternativ kan parterne fastlægge en retableringsprocedure for de tilfælde, hvor der er opstået tekniske problemer. Afsenderen af en EDI-meddelelse, som der skal kvitteres for, kan så indlede en sådan retableringsprocedure, hvis han ikke modtager en kvittering for modtagelse inden for den fastsatte tidsfrist. En eventuel retableringsprocedure beskrives i det tekniske bilag.

**Artikel 6 Beskyttelse af EDI-meddelelser****6.1. Parternes forpligtelser**

Der må sikres et tilfredsstillende beskyttelsesniveau for meddelelser for at undgå de risici, der kan være forbundet med elektronisk dataudveksling. Hvilket beskyttelsesniveau der kræves afhænger af, hvor vigtige transaktionerne eller meddelelserne er.

**6.2. Sikkerhedsprocedurer og -foranstaltninger**

For at sikre et grundlæggende sikkerhedsniveau kræves der verificering af oprindelse og integritet for samtlige EDI-meddelelser. Parterne anbefales imidlertid på det kraftigste at aftale yderligere sikkerhedsprocedurer, hvis omfang må afhænge af, hvor værdifuldt og vigtigt indholdet af meddelelserne er, og hvilket erstatningsansvar der måtte gælde i tilfælde af, at udvekslingen af meddelelser mislykkes.

UN/EDIFACT-fortegnelserne og -retningslinjerne indeholder kontrolforanstaltninger som f.eks. specifik kontrol, kvittering for modtagelse, kontroltælling, referencenummer og identifikation. Mere indgående kontrolforanstaltninger kan være nødvendige, navnlig hvor der er tale om vigtige transaktioner. F.eks. kunne man øge sikkerheden ved at benytte særlige meddelelser som dem, der anbefales af sikkerhedseksperter<sup>(1)</sup>, eller andre eksisterende beskyttelsesmetoder, f.eks. digitale underskrifter.

De sikkerhedsmidler, -metoder og -specifikationer samt de meddelelser, der skal benyttes af parterne for at garantere det nødvendige sikkerhedsniveau, bør beskrives indgående i det tekniske bilag.

**6.3. Konstatning af fejl efter udførelse af sikkerhedsprocedurerne**

Det må sikres, at afsenderen af en EDI-meddelelse inden for en fastsat tidsfrist underrettes om, at transmissionen er slået fejl, eller at der er fejl i meddelelsen, således at afsenderen kan tage de nødvendige forholdsregler, hvor det er muligt.

Hvis en EDI-meddelelse afvises, eller der konstateres en fejl i meddelelsen, skal modtageren indhente instruktioner fra afsenderen, før han foretager sig andet vedrørende selve meddelelsen.

**Artikel 7 Personoplysningers fortrolighed og beskyttelse****7.1. Fortrolighed**

Det er hensigten, at den grad fortrolighed, der fastsættes for EDI-meddelelser, skal svare til det niveau, der gælder for papirdokumenter. Fortrolighedsniveauet for en meddelelse skal fortsat respekteres, når meddelelsen er genstand for videre transmission.

**7.2. Alment tilgængelige oplysninger**

Alment tilgængelige oplysninger skal forstås i ordets almindelige betydning, dvs. som oplysninger, der er alment kendte, og som offentligheden nemt kan få adgang til.

<sup>(1)</sup> Sikkerhedsgruppen, der arbejder under tilsyn af den fælles rapportørgruppe (Joint Rapporteurs Team — JRT) og EDIFACT-styrelsen for Vesteuropa (WEEB), er i færd med at udarbejde anbefalinger på dette område.

### 7.3. Særlige former for beskyttelse

Henvisningen til kryptering er medtaget for at gøre opmærksom på, at en sådan metode kan benyttes til at beskytte data, men at kryptering er underlagt begrænsninger i henhold til visse landes lovgivning. Hvis parterne ønsker at indgå aftale om at benytte en krypteringsmetode, bør de sikre, at der foreligger de nødvendige tilladelser eller erklæringer.

### 7.4. Beskyttelse af personoplysninger

Personoplysninger er underlagt de bestemmelser, der gælder for transmission af sådanne data i de lande, hvortil eller hvorfra oplysningerne sendes. De fleste medlemsstater har vedtaget lovgivning om beskyttelse af personoplysninger, men beskyttelsens karakter varierer fra land til land. Europa-Kommissionen har forelagt et direktivforslag for Ministerrådet om dette emne. Når forslaget er vedtaget, bør denne kontrakt ændres således at direktivets bestemmelser overholdes. I mellemtiden forekommer det rimeligt at henvise til Europarådets konvention i de tilfælde, hvor de nationale love ikke indeholder nogen retningslinjer.

Det er rimeligt at fastlægge, at handelspartnere og EDI-brugere i Europa, som driver virksomhed i en medlemsstat uden lovgivning på dette område, bør følge principperne i Europarådets konvention. Europarådet arbejder på en standardkontrakt, der allerede er i cirkulation, og som har til formål at sikre en ensartet databeskyttelse i forbindelse med dataudveksling på tværs af grænserne. Denne kontrakt kan danne grundlag for løsning af spørgsmål, der falder uden for de eksisterende nationale loves område<sup>(1)</sup>.

## Artikel 8 Registrering og opbevaring af EDI-meddelelser

### 8.1. Opbevaringsprocedurer og tidsmæssige bestemmelser

I visse lande er der fastsat krav om opbevaring af EDI-meddelelser, i de fleste tilfælde under skattelovgivningen. I de lande, hvor der ikke er nogen lovgivning på området, bør der tages udgangspunkt i kravene vedrørende papirdokumenter. De tidsmæssige krav i forbindelse med opbevaring varierer fra land til land<sup>(2)</sup> og kan også afhænge af området og omstændighederne.

Parterne bør derfor sikre at de tidsregler for opbevaring, de følger, er i overensstemmelse med den gældende lovgivning. Området er behandlet i nogle af TEDIS-undersøgelserne, og der kan der således søges vejledning. Det kan vise sig nødvendigt med harmonisering på dette område<sup>(3)</sup>.

I UNCID-adfærdskodekset foreslås en opbevaringsperiode på tre år. Samme periode er fastsat i visse landes skattelovgivning. Dette tidsrum bør opfattes som et mindstekrav for opbevaring af data på en korrekt og sikker måde. Det foreslås, at parterne aftaler en opbevaringsperiode på mindst tre år, medmindre der gælder andre retlige krav.

Det må understreges, at der kan være andre krav i den gældende nationale lovgivning — f.eks. krav om en længere opbevaringsperiode — som skal overholdes. De fleste medlemsstaters lovgivning kræver en længere opbevaringsperiode, typisk syv til ti år, og i visse tilfælde endnu længere. Endvidere må det påpeges, at opbevaringen kan være påkrævet af forskellige hensyn, f.eks. regnskabsføring, revision, skat, bevisførelse og andre administrative og retlige krav.

Da EDI stadig er inde i en modningsproces, og en relevant forretningspraksis ikke nødvendigvis er veletableret, bør man under alle omstændigheder sikre, at oplysningerne opbevares omhyggeligt.

Af hensyn til sikkerheden i transaktionen bør de afsendte og modtagne EDI-meddelelser opbevares i deres helhed, i kronologisk orden, uændret og sikkert.

<sup>(1)</sup> Europarådet, Model contract to ensure equivalent data protection in the context of transborder data flows (standardkontrakt til sikring af ensartet databeskyttelse i forbindelse med dataudveksling på tværs af grænserne), 14. september 1992, T-PD (92) 7.

<sup>(2)</sup> Se Wilde Sapte, Report on Authentication, Storage and Use of Codes in EDI Messages. Rapport udarbejdet for Europa-Kommissionen, 1993, offentliggøres i 1994.

<sup>(3)</sup> Wilde Sapte, idem. Credit and IT Law Group, Report on the legal constraints and inadequacies relating to the use of EDI in the field of accounting in the Member States, november 1992 (foreligger på engelsk) og in the EFTA countries, december 1993 (fås på engelsk i 1994).

Der kan være fastsat yderligere krav vedrørende opbevaring af data på nationalt plan, og disse bør omhyggeligt følges<sup>(1)</sup>.

## 8.2. Opbevaringsformat

De data, der er overført ved hjælp af EDI, skal opbevares i det format, hvori de er sendt, henholdsvis modtaget (dvs. et UN/EDIFACT-format).

Kun dette format kan betragtes som originalformatet, der om nødvendigt kan benyttes som bevis for EDI-meddelelsen, således som den er sendt eller modtaget, inden en videre behandling af den har fundet sted.

Hvis EDI-meddelelsen indeholder en digital underskrift, kan denne kun verificeres ud fra det format, som meddelelsen er sendt i.

Ideelt set bør data også opbevares i det format, som de er omsat til i modtagerens edb-system, og i det format, de er omsat fra i afsenderens system. Det er imidlertid op til parterne at afgøre, om dette skal være et krav.

Kravene om, at meddelelserne skal være læsbare og kunne udskrives, findes også i de fleste nationale lovgivninger og bør overholdes.

For at sikre, at meddelelserne kan læses, bør parterne råde over det materiale, software og andet udstyr, der måtte være nødvendigt for at få adgang til data og læse dem, også i tilfælde hvor der er sket en ajourføring af systemet. I sådanne tilfælde kan parterne foretrække blot at have adgang til sådant udstyr frem for selv at være i besiddelse af det. Det må dog først kontrolleres, at denne mulighed er i overensstemmelse med den nationale lovgivning.

I betragtning af, at UN/EDIFACT-standarderne løbende ajourføres, skal det bemærkes, at det er særlig vigtigt af hensyn til en eventuel bevisførelse, at parterne har adgang til de relevante UN/EDIFACT-fortegnelser og det UN/EDIFACT-software, der er benyttet, for at sikre, at en meddelelse om nødvendigt kan læses og reproducere.

## Artikel 9 Driftsmæssige forudsætninger for EDI

### 9.1. Driftsmiljø

Formålet med denne bestemmelse er at anføre de grundlæggende driftsmæssige forudsætninger for EDI i kontrakten. Listen over driftsmæssige og tekniske elementer i artikel 9 er ikke udtømmende. Detaljerede bestemmelser om driftsmiljøet fastlægges om nødvendigt i det tekniske bilag i overensstemmelse med artikel 10.

### 9.2. Driftsudstyr

Selv om EDI er uafhængigt af, hvilket hardware-, software- og telekommunikationsudstyr der benyttes, må systemet dog kunne modtage, sende og behandle EDI-meddelelser. De grundlæggende krav i den forbindelse omfatter effektivt udstyr til udveksling af meddelelser, dvs. hardware, software og softwareoversættelse.

### 9.3. Kommunikationsmetode

Parterne må fastlægge, hvilken transmissionsmetode der skal benyttes, herunder navnlig hvilke telekommunikationsprotokoller der skal benyttes, og om nødvendigt hvilke tredjeparter der vælges som leverandører af eventuelle tjenesteydelser.

### 9.4. Meddelelsesstandarder

EDI-meddelelsesstandarder er centrale for EDI. UN/EDIFACT-standarderne er internationale og europæiske standarder (ISO 9735/CEN 29735 — ISO 7372), og UN/EDIFACT-standarderne og -anbefalingerne er blevet bakket kraftigt op i forbindelse med aktiviteterne under TEDIS-programmet, navnlig inden for sekretariatet for EDIFACT-styrelsen for Vesteuropa, der også er tilknyttet CEN<sup>(2)</sup>.

<sup>(1)</sup> Ciredit and IT Law Group, idem.

<sup>(2)</sup> CEN: Den Europæiske Standardiseringsorganisation.

FN's Økonomiske Kommission for Europa udsender anbefalinger vedrørende de godkendte UN/EDIFACT-standarder, -retningslinjer og fortegnelser, og disse anbefalinger bør følges for at sikre, at EDI-meddelelsesstandarder anvendes i samme omfang overalt i verden.

Som nævnt ovenfor, må alle de specifikationer, der er nødvendige for at udveksle EDI-meddelelser, fastlægges af parterne.

Der findes andre standarder. Hvis parterne ønsker at benytte disse, må de indgå en aftale herom og fastlægge alle de nødvendige detaljer og specifikationer.

#### 9.5.

#### Koder

De kodelister, der benyttes i forbindelse med EDI, er af afgørende betydning. Ved implementering af UN/EDIFACT-meddelelser er de kodelister, der føres under UN/EDIFACT-procedurene, en del af de tekniske specifikationer. Der kan imidlertid henvises til og benyttes mange andre kodelister.

Det anbefales, at man om muligt benytter internationale standarder eller officielle kodelister. Det er dog muligt, at disse ikke fuldt ud dækker parternes behov. I så fald anbefales det af hensyn til effektiviteten fortrinsvis at benytte kodelister, der offentliggøres og ajourføres af kendte organisationer, og som sikrer overensstemmelse med andre kodesystemer (f.eks. statistikkodelister).

#### Artikel 10

#### Tekniske specifikationer og krav

Bestemmelserne skal hovedsagelig tage højde for væsentlige juridiske spørgsmål. Grundlæggende principper og regler vedrørende tekniske specifikationer er fastsat i kontrakten for at sikre, at der er enighed herom, og at der skabes et referencegrundlag.

I det tekniske bilag, der supplerer bestemmelserne, fastlægger parterne alle de tekniske krav og specifikationer, der er nødvendige for at udveksle EDI-meddelelser.

Det er vanskeligt at anføre alle de aspekter, der skal tages hensyn til, da de afhænger af parternes behov, men det er vigtigt, at følgende specifikationer foreligger:

- specifikationer vedrørende de driftsmæssige forudsætninger (artikel 9), bl.a.
  - de nødvendige specifikationer for software og oversættelsessoftware med henblik på elektronisk dataudveksling
  - kommunikationsprotokoller og tredjeparts tjenesteydelser
  - UN/EDIFACT-meddelelsesstandarder og -henstillinger, herunder oversigten over meddelelser og de tilsvarende referencer
  - andre elementer efter behov
  - retningslinjer for udformningen af meddelelserne
  - retningslinjer for implementeringen
  - fortegnelser
  - kodelister
  - henvisning til dokumentation
  - versioner og ajourføringer, idet parterne i det tekniske bilag aftaler, hvilken metode de vil anvende til at implementere ajourførte versioner af meddelelser, regler, retningslinjer og fortegnelser.
- specifikationerne for behandling og kvittering for modtagelse af EDI-meddelelser
- specifikationer for foranstaltning til beskyttelse af EDI-meddelelser
- specifikationer for registrering og opbevaring af EDI-meddelelser
- tidsfrister. Disse kan have en væsentlig betydning i forbindelse med elektronisk dataudveksling, især når denne kombineres med andre metoder som f.eks. JIT (Just-in-Time). Der er anført nogle tidsfrister i EDI-standardkontrakten, men det kan være nødvendigt at ændre dem på grund af særlige forhold. Andre tidsfrister skal fastsættes af parterne

- prøvnings- og forsøgsprocedurer. Ifølge tekniske eksperter kan det være ikke alene nyttigt, men undertiden også nødvendigt at foretage prøvninger for at sikre, at systemer og telekommunikation fungerer korrekt. I praksis viser det sig, at sådanne prøvninger normalt foretages af parter, der begynder at anvende EDI, og dette ad to omgange. Først udveksles EDI-meddelelser parallelt med papirdokumenter, dernæst, hvis prøvningen er tilfredsstillende, uden papirudgave. Det kan også være nødvendigt undertiden at foretage yderligere prøvninger, f.eks. efter at der er foretaget ændringer i systemet.

## Artikel 11      **Ansvar**

### 11.1.      Udelukkelse af ansvar

Ansvar for særlige, direkte eller indirekte skader i forbindelse med kontrakten er ikke omfattet<sup>(1)</sup>.

### 11.2.      Force majeure

Der gøres en undtagelse fra ansvar i de tilfælde, der er almindeligt kendt som force majeure. Force majeure-begrebet i denne artikel falder i tråd med det tilsvarende begreb i De Forenede Nationers konvention vedrørende aftaler om internationale løsøre køb, eller Wienerkonventionen af 11. april 1980, og er defineret således, at parterne, hvis de ønsker det, kan udvide det ved at anføre forskellige ansvarsfrie situationer, såfremt der ikke foreligger ensartet national lovgivning herom.

### 11.3.      Mellemmands ansvar

Ansvar for tredjeparts handlinger indgår i mange kontrakter og accepteres normalt, da tredjepart ofte rent faktisk handler på brugerens vegne. Desuden er det den part, der anvender tredjeparts tjenesteydelser og har en aftale med tjenesteyderen, som har de bedste betingelser for at sagsøge tjenesteyderen i forbindelse med et eventuelt erstatningsansvar.

### 11.4.      Det skal bemærkes, at der er forskel på stk. 9.2 og 9.3. Hvis en part kræver, at den anden part gør brug af en bestemt mellemand, synes det rimeligt, at den part, der stiller dette krav, er ansvarlig for skader, der skyldes den pågældende mellemand, i stedet for den part, der gør brug af denne mellemand.

Parterne skal sikre, at der er tilstrækkelig forsikringsmæssig dækning for eventuelle risici i forbindelse med en afsendt meddelelse og i denne forbindelse være opmærksomme på værdien af de transaktioner, der skal gennemføres ved hjælp af EDI.

## Artikel 12      **Bilæggelse af tvister**

EDI-standardkontrakten indeholder to muligheder, så parterne kan vælge den, de foretrækker.

Den ene mulighed rummer en voldgiftsklausul, i henhold til hvilken parterne beslutter at bilægge eventuelle tvister ved voldgift. Den anden mulighed rummer en værnetingsklausul, ifølge hvilken parterne vælger at indbringe eventuelle tvister for en bestemt domstol.

Det skal måske understreges, at der på grund af det forhold, EDI skaber mellem brugerne, er stor mulighed for at bilægge tvister gennem forhandling.

Kun hvis en sådan forhandling mislykkes, bliver bestemmelserne om bilæggelse af tvister aktuelle og nyttige.

### Mulighed 1 :

#### *Voldgiftsklausul*

Parterne beslutter måske at bilægge eventuelle tvister ved voldgift. Voldgift kan være en praktisk måde at løse tvister på mellem parter fra forskellige lande. Den indebærer den fordel, at der vælges en eller flere voldgiftsmænd eller en udpegende myndighed, og normalt må det siges at være en hurtig procedure. Proceduren har den fordel, at den indebærer en vis diskretion, hvad parterne undertiden foretrækker. Voldgiftskendelsen er i princippet endelig, men det er muligt at appellere.

<sup>(1)</sup> Nærmere oplysninger herom findes i "The liability of EDI networks operators", en rapport om EDI-netoperatørers ansvar, som CRID har udarbejdet for Europa-Kommissionen, 1991.

Når parter vælger at lade tvister bilægge ved voldgift, kræver mange lande en klar, skriftlig erklæring herom. Derfor rådes parterne til at indsætte en tilsvarende bestemmelse i denne kontrakt.

Parterne skal fastlægge, hvordan voldgiftsmanden udpeges. Der kan vælges en eller tre personer, der udpeges efter fælles overenskomst, eller, i tilfælde af uenighed, af en myndighed.

Parterne skal derfor angive den udpegende myndighed. Det kan være nationale myndigheder som f.eks. et handelskammer, der er udpeget som voldgiftsdomstol, og internationale myndigheder som f.eks. ICC, UNCITRAL eller London Court of International Arbitration.

Voldgiftsprocedurereglerne skal ligeledes fastlægges. I en international sammenhæng kan der være tale om UNCITRAL Arbitration Rules, ICC Court of Arbitration Rules, London Court of International Arbitration Rules, Economic Commission for Europe's Arbitration Rules <sup>(1)</sup>, eller det kan være et nationalt retssystem, der bestemmer voldgiftsproceduren.

## Mulighed 2 :

### *Værnetingsklausul*

Hvis partnerne ønsker at få eventuelle tvister bilagt ved en domstol, vælger de mulighed nr. 2 og anfører den kompetente domstol i kontrakten.

Såfremt parterne ikke anfører den kompetente domstol, afgøres spørgsmålet herom på grundlag af Konventionen om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager <sup>(2)</sup>.

## Artikel 13

### Lovvalg

Sikkerheden omkring EDI-forbindelser styrkes ved utvetydig angivelse af lovvalg. EDI-brugere rådes til klart at angive, hvilken lov kontrakten er undergivet, da dette er væsentligt på grund af EDI-brugernes forbindelser med mange lande.

Hvis der ikke er anført en bestemt lov, bliver kontrakten behandlet på grundlag af bestemmelserne i konventionen om, hvilken lov der skal anvendes på kontraktlige forpligtelser <sup>(3)</sup>, men dette kan skabe usikkerhed om, hvilken lov kontrakten er undergivet, da det, når tvisten er opstået, afgøres, hvilken lov kontrakten har sin nærmeste tilknytning til.

Dette afgøres i relation til det land, hvor den part, der skal udføre den opgave, der er karakteristisk for kontrakten, på tidspunktet for aftalens indgåelse har bopæl eller, hvis det drejer sig om et selskab, hovedsæde. Hvis kontrakten imidlertid indgås som et led i denne parts erhvervsvirksomhed, vil landet normalt være det, hvori forretningsstedet ligger. Der er visse undtagelser fra denne regel, jf. artikel 4 i konventionen.

## Artikel 14

### **Ikrafttræden, ændringer, ophævelse og bestemmelsernes indbyrdes uafhængighed**

#### 14.1.

#### **Ikrafttræden**

Denne artikel fastslår, at kontrakten ikke træder i kraft, før den er underskrevet af parterne.

#### 14.2.

#### **Ændringer**

Da den kontrakt, denne henstilling omhandler, er en standardkontrakt, er et grundlæggende træk ved den, at bestemmelserne kan ændres gennem aftale mellem de involverede parter.

For at sikre den nødvendige stabilitet og sammenhæng i bestemmelserne skal eventuelle ændringer, tilføjelser eller alternative bestemmelser ligesom kontrakten foreligge skriftligt og underskrives af parterne.

<sup>(1)</sup> Nærmere oplysninger findes i Schmitthof, *The law and Practice of International Trade*, Stevens, 1986, s. 574 til 629.

<sup>(2)</sup> Konvention 72/454/EØF af 27. september 1968 (EFT nr. L 299 af 31. 12. 1972, s. 32).

<sup>(3)</sup> Konvention 80/934/EØF af 19. juni 1980 (EFT nr. L 266/1 af 9. 10. 1980).

**14.3. Ophævelse**

Det her foreslåede opsigelsesvarsel kan forlænges af parterne. Det kan ikke anbefales at nedsætte varslet, der betragtes som minimum.

Stk. 14.3 fastsætter, at visse rettigheder og forpligtelser i forbindelse med kontrakten er yderst vigtige og skal respekteres og opfyldes også efter kontraktens ophør.

**14.4. Bestemmelsernes indbyrdes uafhængighed**

Dette sidste stykke er indsat for at undgå, at en part ophæver kontrakten, blot fordi en bestemmelse er blevet ugyldig, og for at forhindre parterne i at ophæve en kontrakt for at undgå at opfylde visse forpligtelser.

---

*BILAG 3***EF'S EDI-STANDARDKONTRAKTBESTEMMELSER**

1. **Oversigt over de artikler i EF's EDI-standardkontrakt, der giver mulighed for eller kræver, at parterne indfører oplysninger**

Nedenstående oversigt omfatter de punkter i de retlige bestemmelser, hvor parterne kan/skal indføre oplysninger eller foretage ændringer.

1. *Tidsfrister*

Der er tale om tidsfrister i følgende stykker 5.3, 6.3, 8, 14.3 : Disse tidsfrister kan om nødvendigt ændres i de retlige bestemmelser.

2. *Voldgiftsklausul/-værnetingsklausul og lovvalg*

Artikel 12 indeholder to muligheder, som parterne skal vælge mellem. Uanset hvilken mulighed parterne vælger, skal de indføre supplerende oplysninger.

I artikel 13 skal parterne anføre, hvilken lovgivning kontrakten er undergivet.

2. **Oversigt over de artikler i EF's EDI-standardkontrakt, der giver mulighed for eller kræver, at der fastlægges specifikationer i det tekniske bilag**

Nedenstående oversigt omfatter punkter i bestemmelserne, der giver mulighed for eller kræver, at parterne fastlægger tekniske specifikationer i det tekniske bilag. Oversigten er ikke udtømmende, dvs. der kan fastlægges yderligere specifikationer.

1. *Tidsfrister*

Følgende stykker omhandler tidsfrister, der skal fastsættes i det tekniske bilag : 5.1 og 5.4.

2. *Kvittering for modtagelse*

EDI-meddelelser, der kræver kvittering for modtagelse :

Stk. 5.2 giver mulighed for i det tekniske bilag at fastsætte, hvilke EDI-meddelelser der altid skal kvitteres for.

Særlige vilkår

Særlige vilkår vedrørende kvittering for modtagelse specificeres i det tekniske bilag.

Retableringsprocedure

Hvis parterne vælger at gøre brug af en retableringsprocedure, som omhandlet i stk. 5.4, beskrives den i det tekniske bilag.

3. *Sikkerhedsprocedurer og -foranstaltninger*

De sikkerhedsprocedurer og -foranstaltninger, der benyttes for at opfylde kravene i artikel 6, beskrives.

Disse procedurer og foranstaltninger vedrører :

- uvedkommendes adgang til meddelelser, ændring, forsinkelse, ødelæggelse og tab af meddelelser
- verifikation af oprindelse
- verifikation af integritet
- uafviselighed af afsendelse/modtagelse
- fortrolighed.

4. *Fortrolige oplysninger*

Hvor det er muligt, kan det specificeres, hvilke EDI-meddelelser der vil indeholde fortrolige oplysninger.

Om nødvendigt kan det anføres, hvor der er tilladelse til at offentliggøre meddelelser.

Hvor der findes eller benyttes krypteringsmetoder, kan disse specificeres.

### 5. Registrering og opbevaring

Specifikationer, der er nødvendige for registrering og opbevaring af EDI-meddelelser, anføres.

### 6. Driftsmæssige forudsætninger og tekniske specifikationer

De tekniske krav vedrørende følgende specificeres :

- udstyr
- software
- tjenesteydelser
- kommunikationstjenester
- kommunikationsprotokoller
- meddelelsesstandarder, fortegnelser, versioner, syntaks, meddelelsestyper, segmenter, dataelementer
- koder
- procedurer for prøvning og forsøg
- systemets disponibilitet.

### 7. Ændringer

Ændringer i de retlige bestemmelser skal udformes skriftligt og vedtages i overensstemmelse med artikel 14.

---

### ORDLISTE

|            |                                                                                                                                                                                                            |
|------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| EDI        | Electronic Data Interchange — elektronisk dataudveksling                                                                                                                                                   |
| EFTA       | European Free Trade Association — Den Europæiske Frihandelssammenslutning                                                                                                                                  |
| TEDIS      | Trade Electronic Data Interchange Systems — elektronisk overførsel af handelsdata via kommunikationsnet                                                                                                    |
| UNCID      | Uniform Rules of Conduct of the Interchange of Trade Data by Teletransmission — adfærdskodeks for udveksling af handelsdata via teletransmission                                                           |
| UNCITRAL   | United Nations Commission for International Trade Law — De Forenede Nationers Kommission for International Handelsret                                                                                      |
| UN/ECE     | United Nations Economic Commission for Europa — De Forenede Nationers Økonomiske Kommission for Europa                                                                                                     |
| UN/EDIFACT | United Nations Electronic Data Interchange for Administration, Commerce and Transport — De Forenede Nationers regler for elektronisk dataudveksling til brug inden for administration, handel og transport |
| UNTDID     | United Nations Trade Data Interchange Directory — De Forenede Nationers fortegnelse over handelsdataudveksling                                                                                             |

---